

V dňoch 5.-7.11.2018 uskutočnila Regionálna anténa NSRV SR pre Trenčiansky kraj aktivitu: Zahraničná odborná exkurzia: ČR a Rakúsko. Cieľom aktivity bolo získať informácie a skúsenosti zástupcov MAS z územia Trenčianskeho kraja z príkladov dobrej praxe Programu rozvoja vidieka Českej republiky a Rakúska, navštíviť v rámci programu 5 miestnych akčných skupín, porovnať nastavenia CLLD (komunitne vedený miestny rozvoj) v podmienkach ČR, Rakúska a SR. Exkurzia bola zameraná na problematiku rozvoja vidieka, komunitne vedeného miestneho rozvoja, sieťovania, prípravu projektov spolupráce a možnosti zlepšovania príjmov vidieckeho obyvateľstva a ich perspektívne uplatnenie na Slovensku. Celkovo sa aktivity zúčastnilo 18 zástupcov z 9 MAS pôsobiacich v Trenčianskom kraji. RA NSRV SR zastupovali 2 účastníci – manažér Ing. Pavol Štefánek a regionálny koordinátor Ing. Andrej Milo.

V Českej republike sme navštívili územie 4 schválených miestnych akčných skupín (MAS Strážnicko, MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, MAS Lednicko-valtický areál a MAS Mikulovsko), pričom sa jednalo o dlhodobu pôsobiacu MAS, ale aj nové MAS, ktoré začali s implementáciou stratégie CLLD v aktuálnom programovacom období. Na území MAS Strážnicko v obci Tvarožná Lhota nás privítal Mgr. Vít Hrdoušek manažér MAS Strážnicko – ktorý má dlhoročné skúsenosti s programom Leader v Českej republike. Po predstavení MAS a informovaní o fungovaní MAS a plánoch do budúcnosti v súvislosti s projektmi spolupráce s partnermi so Slovenska odovzdal slovo majiteľovi farmy Říha, kde p. majiteľ zoznámil účastníkov s projektmi, ktoré realizoval v spolupráci s MAS Strážnicko. Účastníkov zaujali široké aktivity majiteľa v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka v obci Tvarožná Lhota. Účastníci navštívili aj podporený projekt z PRV – Patevní areál Travičná – modernizácie farmy Říha. Mali sme možnosť vidieť zrevitalizované pasienky pre dobytok a ovce, kde boli využité osivá pôvodných druhov trávnych porastov a tiež vysadené pôvodné regionálne odrody stromov, veľmi zaujímavý bol vysadený vetrolam proti veternej erózií. V obci Šardice na území MAS Kyjovské Slovácko v pohybu sme navštívili kultúrno spoločenské centrum, zrekonštruované s pomocou MAS. Pani starostka nás oboznámila s bohatou históriou budovy a tiež sme si prezreli expozíciu meradiel a váh, výstavu ľudových krojov, koncertnú a obradnú sieň. Zaujala nás aktuálna výstava umeleckej fotografie s názvom Kyjovské Toskánsko.

Potom sme sa presunuli do Ekocentra Šardice, ktoré bolo spolufinancované z projektu Leader. Tu sme priamo v teréne mohli vidieť šetrný spôsob hospodárenia na pôde, zadržiavanie vody v krajine, protierózne a protipovodňové opatrenia a stavby. Veľmi nás zaujali aktivity nositeľa projektu Dr. Ing. Petra Maradu v oblasti vzdelávania mladých ľudí v tomto Ekocentre.

Následne sme sa presunuli na ubytovanie do penziónu na ubytovanie, kde sme mali možnosť po večeri diskutovať so zástupcami miestnej MAS Lednicko-valtický areál a vymieňať si skúsenosti o realizácii programu Leader a CLLD v Slovenskej republike a Českej republike.

V utorok sme sa po raňajkách presunuli autobusom do územia MAS Mikulovsko na Farmu Pálava. Tu sme mali možnosť vidieť spracovanie hrozna a spracovanie mlieka na miestne regionálne produkty ako možnosti podporenia vidieckeho cestovného ruchu na území MAS. Farmu nám predstavil Ing. Daniel Záblický. Veľmi pútavá bola prednáška p. Martina Hrabca na tému Ochrana miestneho, regionálneho potravinového dedičstva, ktorý účastníkom tiež nám hovoril o programe Slow Food a organizovaní miestnych trhov. Nasledovala prehliadka mesta Mikulov s návštevou miestneho

C: 2.2/1 Zahraničná odborná exkurzia – ČR a Rakúsko

informačného centra. Jeho osobitosťou je počítadlo, pomocou ktorého monitorujú počet návštevníkov mesta a informačného centra.

Po ukončení prehliadky mesta Mikulov sa účastníci presunuli do mesta Hollabrunn, v ktorom má sídlo Miestna akčná skupina LEADER Region Weinviertel-Manhartsberg. Po príchode do mesta Hollabrunn nám po obede priamo na námestí predstavila zástupkyňa miestnej MAS projekt výsadby viniča a ďalších druhov ovocia a zeleniny, ktorých plody si môžu obyvatelia a návštevníci odtrhnúť.

Odtiaľ sme sa presunuli na náučný chodník Hollabrunner Kellerkatze, sprievodca pán Manfred Breindl predstavil účastníkom exkurzie projekt obnovy pivničných uličiek, a ukázal aj historické interaktívne zariadenia na spracovanie hrozna umiestnené vo vinných pivniciach.

Po presune do obce Nappersdorf nám pán Reith predstavil projekt Samoobslužných automatov a projekt propagácie miestnych výrobcov a producentov regionálnych výrobkov. Projekt bol realizovaný ako spolupráca miestnych producentov, čo je základná podmienka úspešnosti predloženého podnikateľského zámera.

Následne sme sa presunuli do hotela na ubytovanie a večeru.

Ráno bola našou prvou zastávkou obec Roseldorf, kde nám pán Beyer veľmi pútavo predstavil projekt Ochrany prírodného bohatstva - skúmania historického sídla Keltov a tiež nám ukázal predmety ktoré boli nájdené pri vykopávkach. Súčasťou tohto historického dedičstva je špeciálna obchodná značka keltských vín, ktoré produkuje 6 miestnych vinárov. Títo miestni vinári sú aj úspešní žiadatelia z programu Leader 2014-2020. Ich projekt je zameraný na marketing a propagáciu špeciálnej série keltských vín (z produkcie 6 rôznych vinárstiev) predávaných v darčekom balení.

Na záver sme sa presunuli do obce Roschitz. Tu nám starosta obce predstavil moderné vzdelávacie a kultúrne centrum, s prezentačnou miestnosťou výrobkov miestnych producentov, reštauráciou a modernou prednáškovou halou. Z programu Leader 2014-2020 bola zakúpená technika slúžiaca na vybavenie vzdelávaco-kultúrneho centra – ozvučenie, dataprojektor, mobilné pódium a kvalitné internetové pripojenie. Zaujalo nás aj to, že občania sa v rámci centra aktívne zapájajú do rôznych spolkových činností. Takýchto centier je v okolitých obciach viacero. Pridanou hodnotou projektu je realizácia vzdelávacích podujatí vo viacerých obciach prostredníctvom videokonferencií s viacerými prednášajúcimi. Pozreli sme si aj projekt záchrany stepných tráv v blízkosti tohto centra. Po obede sa účastníci presunuli cez Rakúsko na Slovensko.

Záver z aktivity:

- zahraničná odborná exkurzia umožnila nadviazanie spolupráce medzi účastníkmi a navštívenými MAS v zahraničí v súvislosti s projektmi spolupráce v rámci podopatrenia 19.3 PRV SR 2014-2020
- zástupcovia MAS zo SR získali informácie o príkladoch dobrej praxe a možnostiach podpory z Programov rozvoja vidieka iných členských krajín EÚ
- pozitívne ohlasy účastníkov k organizačnému zabezpečeniu zahraničnej exkurzie, programu a priebehu exkurzie, výborné možnosti komunikácie s navštívenými MAS

Vypracoval: Ing. Andrej Milo, regionálny koordinátor RA NSRV SR pre Trenčiansky kraj

Dátum: 09.11.2018

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investuje do vidieckych oblastí

Program
rozvoja vidieka SR
2014-2020

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY